

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Кафедра філософії, політології та міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Ю.В.Харченко

«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ТЕРОРИСТИЧНІ ЗАГРОЗИ

Спеціальність: *291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*

Освітньо-професійна програма: *291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*

Факультет: Історії та права

Форма навчання: денна/заочна

2020-2021 навчальний рік

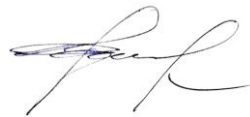
Робоча програма «**СУЧАСНІ ТЕРОРИСТИЧНІ ЗАГРОЗИ**» для студентів
за спеціальністю: *291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*

Розробники: професор кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності, доктор юридичних наук, професор Манжула А.А.; старший викладач кафедри філософії, політології та міжнародних відносин, кандидат політичних наук Сичик К.Б.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії, політології та міжнародних відносин Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри філософії, політології та міжнародних відносин

Ю.В. Харченко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4,5	Галузь знань 29 Міжнародні відносини	Вибіркова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Немає	Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії Освітньо-професійна програма: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Рік підготовки: 2-й	
		Семестр: 1-й	
		Лекції:	
		20 год.	4 год.
		Семінарські:	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні: 0 год.	
		Самостійна робота:	
		101 год.	129 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Сучасні терористичні загрози» є виявлення суті феномену тероризму, проблем його сутнісної характеристики й співвідношення світового досвіду боротьби з тероризмом та протидії тероризму в сучасній Україні.

Завдання:

- Показати, що тероризм – одна з найдавніших проблем в історії людства, яке несе за собою потенційну загрозу для сучасного мирного співіснування;
- Сприяти розумінню того, що знання про таке негативне явище як тероризм є значущими як в міжнародному аспекті, так і в усіх інших державних та соціальних сферах;
- Спонукаати магістрів до ґрунтовного аналізу, до вироблення чіткої особистісної позиції бачення проблематики терористичних загроз;
- Довести, що застосування міжнародного досвіду та знань може допомогти національній протидії тероризму;
- Виховати свідоме ставлення до політичної інформації, виробити цілісний підхід до її відбору, навчитися читати та аналізувати спеціальну літературу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у студента мають бути сформовані такі **загальні компетентності**:

- **ІК** Здатність розв'язувати комплексні теоретичні та практичні задачі і проблеми під час професійної діяльності в галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій та регіональних студій або в

процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог;

- **ЗК-1** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- **ЗК-3** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

- **ЗК-6** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

- **ЗК-10** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.

- **ЗК-13** Здатність визначати чинники впливу на перебіг суспільно-політичних і міжнародних явищ і процесів.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- **СК-2** Розуміння сутності процесів глобалізації та їх впливу на міжнародні відносини;

- **СК-3** Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини в різних контекстах, зокрема філософському, політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

Результатами навчання у студента, згідно з вимогами освітньо-професійної програми, є:

- **РН2** Демонструвати розуміння сутності процесів глобалізації та аналізувати їх вплив на міжнародні відносини;

- **РН4** Демонструвати поглиблені знання проблем міжнародної та національної безпеки, міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів, підходів, способів та механізмів забезпечення безпеки в міжнародному просторі та в зовнішній політиці держав;

- **РН8** Визначати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку;

- **РН9** Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми і ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем;

- **РН10** Організовувати та проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів і міждисциплінарних підходів.

3. Тематичний план навчальної дисципліни ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Феномен тероризму та проблема його сучасної характеристики (4 години).

План

1. Сутність і типологія тероризму.
2. Проблеми формування і реалізації державної політики протидії тероризму.
3. Класифікація тероризму та основні види тероризму.
4. Природа та прояви кримінального тероризму.
5. Природа, види та характеристика проявів сучасного ядерного тероризму.

Тема 2. Механізм державної політики протидії тероризму (4 години).**План**

1. Особливості Національної безпеки у сфері протидії тероризму.
2. Загальна характеристика державної політики протидії тероризму.
3. Сутність, витоки та загрози сучасного біотероризму.
4. Кібертероризм як нова форма тероризму

Тема 3. Суб'єкти протидії тероризму (4 години).**План**

1. Класифікація суб'єктів протидії тероризму.
2. Повноваження загальних суб'єктів запобігання тероризму та їх функції.
3. Повноваження спеціальних суб'єктів запобігання тероризму та їх функції
4. Взаємодія суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом.

Тема 4. Відповідальність за здійснення терористичної діяльності (4 години).**План**

1. Відповідальність за вчинення терористичного акту.
2. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту.
3. Створення терористичної групи чи терористичної організації.
4. Сприяння вчиненню терористичного акту. Фінансування тероризму.

Тема 5. Міжнародний тероризм як глобальна проблема людства (2 годин).**План**

1. Міжнародний тероризм: поняття та специфіка.
2. Загальні засади міжнародного тероризму та його особливості.
3. Міжнародні механізми боротьби з тероризмом та їх види.
4. Мотивація міжнародної терористичної діяльності.
5. Попередження та боротьба з тероризмом: закордонний досвід законодавчого регулювання

Тема 6. Тероризм в глобальному світі та його прояви (2 години).**План**

1. Передумови та причини виникнення терористичних організацій у країнах СНД наприкінці 1980 – початку 90-х рр..
2. Вірменсько-азербайджанський конфлікт як прояв етнічно-релігійного протистояння.
3. Виникнення та розвиток ідеології ісламського фундаменталізму в арабських країнах.
4. Сирійська криза та міжнародний тероризм.
5. «Ісламська держава» як головна терористична загроза міжнародній безпеці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин
----------------	-----------------

і тем	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. <i>Феномен тероризму та проблема його сучасної характеристики</i>		4	4			8	8	1				20
Тема 2. <i>Механізм державної політики протидії тероризму</i>		4	2			8	8	1				18
Тема 3. <i>Суб'єкти протидії тероризму</i>		4	2			16	8	1				14
Тема 4. <i>Відповідальність за здійснення терористичної діяльності</i>		4	2			18	8		1			26
Тема 5. <i>Міжнародний тероризм як глобальна проблема людства</i>		6	2			32	10	1				30
Тема 6. <i>Тероризм в глобальному світі та його прояви</i>		6	2			19	10		1			21
Усього годин		20	14			101	50	4	2			129

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p><i>Тема 1. Феномен тероризму та проблема його сучасної характеристики</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття тероризму, його природа, ознаки та особливості. 2. Співвідношення понять тероризм та терор, тероризм та війна, радикалізм, екстремізм, фанатизм, фундаменталізм.. 3. Терористична діяльність: поняття, цілі, напрямки, класифікація. 4. Терористичний акт: поняття та види 	4 год.
2	<p><i>Тема 2. Механізм державної політики протидії тероризму</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості Національної безпеки у сфері протидії тероризму. 2. Загальна характеристика державної політики протидії тероризму. 3. Сутність, витоки та загрози сучасного біотероризму. 4. Кібертероризм як нова форма тероризму 5. Історичні витоки тероризму. 	2 год.

	6. Нові форми та методи терористичної діяльності в другій половині ХХ – початку ХХІ ст..	
3	Тема 3. Суб'єкти протидії тероризму. План 1. Класифікація суб'єктів протидії тероризму. 2. Повноваження загальних суб'єктів запобігання тероризму та їх функції. 3. Повноваження спеціальних суб'єктів запобігання тероризму та їх функції 4. Взаємодія суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом.	2 год.
4	Тема 4. Відповідальність за здійснення терористичної діяльності План 1. Відповідальність за вчинення терористичного акту. 2. Втягнення у вчинення терористичного акту. 3. Публічні заклики до вчинення терористичного акту.. 4. Психологія масового терору. 5. Мотивація терористичної діяльності. 6. Психологічний портрет терориста. 7. Психологія терориста: «Синдром Рембо», «Синдром камікадзе шахеда».	2 год
5	Тема 5. Міжнародний тероризм як глобальна проблема людства План 1. Міжнародні механізми боротьби з тероризмом. 2. Попередження та боротьба з тероризмом: закордонний досвід законодавчого регулювання. 3. Тероризм в Україні як головна загроза національної безпеки. 4. Правові основи боротьби з тероризмом в Україні	2 год
6	Тема 6. Тероризм в глобальному світі та його прояви План 1. Грузинсько-абхазький конфлікт. 2. Молдавсько-придністровський конфлікт. 3. Російсько-чеченський конфлікт: передумови та етапи конфлікту. 4. Механізми протидії тероризму в рамках СНД. 5. Терористичний рух в Єгипті. “Брати-мусульмани”, “Аль-джихад”, “Аль-Гамаа аль Ісламія”. 6. Палестинські ісламські організації: “ХАМАС”, “Ісламський джихад	2 год

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Феномен тероризму та проблема його сучасної характеристики План 1. Поняття тероризму, його природа, ознаки та особливості. 2. Співвідношення понять тероризм та терор, тероризм та війна, радикалізм, екстремізм, фанатизм, фундаменталізм. 3. Терористична діяльність: поняття, цілі, напрямки, класифікація. 4. Терористичний акт: поняття та види	8 год.
2	Тема 2. Механізм державної політики протидії тероризму	8 год.

	План	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості Національної безпеки у сфері протидії тероризму. 2. Загальна характеристика державної політики протидії тероризму. 3. Сутність, витоки та загрози сучасного біотероризму. 4. Кібертероризм як нова форма тероризму 5. Історичні витоки тероризму. 6. Нові форми та методи терористичної діяльності в другій половині ХХ – початку ХХІ ст.. 	
3	Тема 3. Суб'єкти протидії тероризму <ol style="list-style-type: none"> 1. Повноваження загальних суб'єктів запобігання тероризму та їх функції. 2. Повноваження спеціальних суб'єктів запобігання тероризму та їх функції 3. Взаємодія суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом. 4. Безпека глобальних інформаційних систем та мереж. 	16 год.
4	Тема 4. Відповідальність за здійснення терористичної діяльності <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення терористичної групи чи терористичної організації. 2. Сприяння вчиненню терористичного акту. 3. Фінансування тероризму. 4. Психологічні типи терористів 5. Психологія терориста: «Синдром Зомбі», 6. Мотивація діяльності терориста. 	18 год.
5	Тема 5. Міжнародний тероризм як глобальна проблема людства <ol style="list-style-type: none"> 1. Феномен «шкільної стрілянини». 2. Особливості державної політики із забезпеченням державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганських областях. 4. Участь України в міжнародній миротворчій діяльності. 5. Суб'єкти боротьби з тероризмом та форми їх взаємодії 6. Прояви тероризму в грузинсько-абхазькому конфлікті. 7. Молдавсько-придністровський конфлікт. 8. Прояви етнічно-релігійного тероризму у вірменсько-азербайджанському конфлікті. 	32 год.
6	Тема 6. Тероризм в глобальному світі та його прояви <ol style="list-style-type: none"> 1. Російсько-чеченський конфлікт: передумови та етапи конфлікту. 2. Механізми протидії тероризму в рамках СНД 3. Палестинсько-ісламські організації. 4. Тероризм в Індії. 5. Тамільсько-сингальське протистояння. ТВТА. 6. Терористична діяльність маоїстів в Непалі. 7. Терористичні організації в Індонезії. 	19 год.
	Разом	101 год

7. Методи навчання

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Сучасні терористичні загрози»:

- навчальні заняття;
- самостійна робота студентів;

- робота в науковій бібліотеці ЦДПУ імені В. Винниченка та мережі Інтернет;
- контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

- лекція з використанням структурно-логічних схем;
- семінарське заняття;
- консультація;
- залік.

У процесі вивчення дисципліни «Сучасні терористичні загрози» застосовуються наступні методи навчання:

За типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;
- відповідно до логіки пізнання:
- аналітичний;
- індуктивний;
- дедуктивний;

За основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка;

За системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

За джерелами знань:

- словесні – розповідь, пояснення, лекція;
- наочні – демонстрація, ілюстрація.

За рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

8. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансфертною накопичувальною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

9. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на ***семінарському занятті – 5 балів:***

- **5-4 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить покликання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.
- **2,5-3 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного

матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **1,5-2 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.
- **0,5-1 б.** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

До 15-ти балів студент може отримати за виконані завдання *самостійної роботи* з певної теми модуля, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 5-ти балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 20-ти балів ставиться студентові, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми модуля;

10 балів одержує студент, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 25 балів**.

35 балів студент може отримати за плідну роботу на лекції та семінарі.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Одна контрольна робота у формі чотирирівневих завдань передбачено за результатами вивчення тем модуля 1.

Тривалість виконання контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

До контрольної роботи допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Для проведення контрольної роботи розроблено контрольні завдання двох варіантів, які є рівнозначні за трудомісткістю.

За виконання контрольної роботи студент отримує бали, які враховуються в процесі розрахунків підсумкової семестрової оцінки:

- максимальна кількість балів – **30**.

У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання контрольних завдань викладач позбавляє

можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати контрольної роботи доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання контрольних робіт допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

10. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

З дисципліни «Сучасні терористичні загрози» передбачена така форма семестрового контролю, як *залік*, який проводиться наприкінці семестру.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності, Залікову книжку студента. Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX,F) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Дисципліна «Сучасні терористичні загрози»

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумкова семестрова
№ 1								
Т. 1	Т. 2	Т. 3	КР 1	Т. 4	Т. 5	Т. 6	Самостійна робота	
5	5	5	30	5	5	5	40	100

T1, T2 ... T6 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	
82-89	добре	

74-81	задовільно	зараховано
64-73		
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

а) основна література:

1. Мошкова Л. И. Социально-биологические факторы терроризма // Актуальні проблеми політики. Збірник наукових праць. — Одеса : Астропринт. — 1998. — Вип. 3. — С. 160 — 163.50
2. Дическул В. Витоки сучасного терору та тероризму // Історія України. — 2003. — № 19. — С. 15 — 18.
3. Забезпечення інформаційної безпеки в контексті глобалізації: теоретико-правові та організаційні аспекти : монографія / О.Д. Довгань ; НАПрН України, НДПП, НАН України, Нац. б-ка ім. В.І. Вернадського. — Київ, 2015. — 388 с.
4. Інформаційна безпека держави : підручник / [В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк, Д.С. Мельник та ін.] ; в 2 т. — Т.1. / за аг. ред.. В.В. Остроухова. — К. : ДНУ «Книжкова палата Україна», 2016. — 264 с.

б) додаткова література:

1. Авдеев Ю. И., Особенности современного международного терроризма и некоторые правовые проблемы борьбы с ним // <http://www.waaf.ru/3x.htm>
2. Авксентьев В.А. Этнические конфликты: история и типология // Социс. — 1996. — № 12.
3. Адамишин А. Прелюдия большой войны? // Международная жизнь. — 2005. — № 7 — 8. — С. 15-27.
4. Актуальные проблемы Европы. Проблемы национализма в Европе. Проблемнотематический сборник. — М.: РАН, 1996
5. Бакланов А. Ближневосточный узел противоречий // МЖ. — 2004. — № 4 — 5. — С. 153 — 158.
6. Бардін О. Передісторія і генезис тероризму // Людина і політика. — 2004. — № 2. — С. 130 — 143.
7. Башар Асад: в сирийском кризисе наступил поворотный момент // ИТАР-ТАСС // <http://itartass.com/mezhdunarodnaya-panorama/1117940> 21. Бережной С.Е. Исламский фундаментализм на Юге России // Южнороссийское обозрение. — 2003. — № 3. — 351 с.
8. Білан В.М. Чи є в терористів батьківщина? // Політика і час. — 2005. — № 3. — С. 56 — 59.
9. Бордюжа Н. ОДКБ: 10 лет противодействия угрозам и вызовам / Н. Бордюжа. — Международная жизнь. — 2011. — № 7. — С. 32—43

10. Волков А.Б. Религиозный фундаментализм в Израиле и палестинская проблема. М., 1999. 32. Гордеева Н. Терористи чи захисники віри // Політика і час. — 2002. — № 9. — С. 10 — 15.
11. Гушер А. Кавказский узел // Азия и Африка сегодня. — 2000. — № 2.
12. Гушер А.И. Проблема терроризма на рубеже третьего тысячелетия новой эры человечества // Евразийский вестник. — 2000. — № 3. — С. 13 — 25.
13. Гушер А.И. Удар международного терроризма в сердце России // Евразийский вестник. — 2003. — № 23. — С. 3 — 14.
14. Декларация, дополняющая Декларацию о мерах по ликвидации международного терроризма // Жаринов К.В. Терроризм и террористы: Ист. справочник. — Мн.: Харвест, 1999. — 606 с.
15. Еспозіто Д. Ісламська Загроза. Міф чи реальність? / Пер. з англійської І.Саповського. — Львів: Кальварія, 2004. — 336 с.
16. Жаккар Р. Именем Усамы бен Ладена. Секретное досье на террориста, которого разыскивает весь мир: пер. с фр. Л. Пантина. — М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2002. — 381 с.
17. Жданов Ю. Исламский гуманизм — это традиция, уходящая в века // www.annews.ru
18. Здравомыслов А.Г. Межнациональные конфликты в постсоветском пространстве. — М.: Аспект Пресс, 1999. 53. Зінько С. Іслам у світових геополітичних і гео економічних процесах // Людина і політика // 2004. — № 1. — С. 91 — 101.
19. Кива А.В. Анатомия терроризма // ОНС. — 2003. — № 1. — С. 130 — 142.
20. Лунеев В.В. Политическая, социальная и экономическая несправедливость в мире и терроризм // ОНС. — 2004. — № 3. — С. 81 — 88.
21. Макаренко В. Сирия: кантоны сливаются в курдское государство, естественно тяготеющее к Средиземному морю // http://kurdistan.ru/2015/06/18/articles-24313_Siriya_kantony_sliv.html

г) навчальні посібники:

1. Інформаційні операції та безпека суспільства: загрози, протидія, моделювання : монографія / В.П. Горбулін, О.Г. Додонов, Д.В. Ланде. — К. : Інтертехнологія, 2009. — 164 с.
2. Інформаційна безпека держави : підручник / [В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк, Д.С. Мельник та ін.] ; в 2 т. — Т.1. / за аг. ред.. В.В. Остроухова. — К. : ДНУ «Книжкова палата Україна», 2016. — 264 с.

д) наукова література:

1. Кушерець В. Нарив на тілі соціального буття. Гуманізація суспільного середовища як засіб запобігання тероризму // Політика і час. — 2005. — № 2. — С. 71 — 78.
2. Кушніренко В. Шаріатська концепція реформування державної системи в ісламських країнах // Людина і політика // 2003. — № 2.
3. Лекарев С., Суханов П. Братья во терре // Независимое военное обозрение. — 2001. — № 44. — С. 7.

4. Лунеев В.В. Политическая, социальная и экономическая несправедливость в мире и терроризм // ОНС. — 2004. — № 3. — С. 81 — 88.
5. Мошкова Л. И. Понятие и сущность терроризма // Актуальні проблеми політики: Зб. Наук. пр. — Одеса : Астропринт. — 2000. — Вип. 9. — С. 228 — 298.
6. Мошкова Л. И. Социально-биологические факторы терроризма // Актуальні проблеми політики. Збірник наукових праць. — Одеса : Астропринт. — 1998. — Вип. 3. — С. 160 — 163.50
7. Мошкова Л. И. Типологизация исполнителей террористических актов // Актуальні проблеми політики: Зб. наукових праць. — Одеса: Астропринт. — 1998. — Вип. 5. — С. 141 — 144. 95

12. Питання до заліку

1. Сутність і типологія тероризму.
2. Проблеми формування і реалізації державної політики протидії тероризму.
3. Класифікація тероризму та основні види тероризму.
4. Особливості Національної безпеки у сфері протидії тероризму.
5. Загальна характеристика державної політики протидії тероризму
6. Класифікація суб'єктів протидії тероризму.
7. Повноваження суб'єктів запобігання тероризму та їх функції.
8. Взаємодія суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом
9. Відповідальність за вчинення терористичного акту.
10. Втягнення у вчинення терористичного акту. Публічні заклики до вчинення терористичного акту.
11. Створення терористичної групи чи терористичної організації.
12. Сприяння вчиненню терористичного акту. Фінансування тероризму
13. Міжнародний тероризм: поняття та специфіка.
14. Загальні засади міжнародного тероризму та його особливості.
15. Міжнародні механізми боротьби з тероризмом та їх види.
16. Мотивація міжнародної терористичної діяльності.
17. Передумови та причини виникнення терористичних організацій у країнах СНД наприкінці 1980 – початку 90-х рр.
18. Вірменсько-азербайджанський конфлікт як прояв етнічно-релігійного протистояння.
19. Грузинсько-абхазький конфлікт.
20. Молдавсько-придністровський конфлікт. Російсько-чеченський конфлікт: передумови та етапи конфлікту.
21. Механізми протидії тероризму в рамках СНД.
22. Поняття тероризму, його природа, ознаки та особливості.
23. Співвідношення понять тероризм та терор, тероризм та війна, радикалізм, екстремізм, фанатизм, фундаменталізм..
24. Терористична діяльність: поняття, цілі, напрямки, класифікація.
25. Терористичний акт: поняття та види.
26. Історичні витоки тероризму.

27. Нові форми та методи терористичної діяльності в другій половині ХХ – початку ХХІ ст..
28. Класифікація проявів тероризму.
29. Природа та прояви кримінального тероризму.
30. Природа, види та характеристика проявів сучасного ядерного тероризму.
31. Сутність, витоки та загрози сучасного біотероризму.
32. Кібертероризм як нова форма тероризму.
33. Психологія масового терору.
34. Мотивація терористичної діяльності.
35. Психологічний портрет терориста.
36. Психологія терориста: «Синдром Зомбі», «Синдром Рембо», «Синдром камікадзе».
37. Психологічні типи терористів
38. Міжнародні механізми боротьби з тероризмом.
39. Попередження та боротьба з тероризмом: закордонний досвід законодавчого регулювання.
40. Тероризм в Україні як головна загроза національної безпеки.
41. Правові основи боротьби з тероризмом в Україні
42. Виникнення та розвиток ідеології ісламського фундаменталізму в арабських країнах.
43. Сирійська криза та міжнародний тероризм.
44. «Ісламська держава» як головна терористична загроза міжнародній безпеці.
45. Терористичний рух в Єгипті. “Брати-мусульмани”, “Аль-джихад”, “Аль-Гамаа аль Ісламія”.
46. Палестинські ісламські організації: “ХАМАС”, “Ісламський джихад».